

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 8. august 2012

Sag 348/2011

A

(advokat Mikkel Nøhr)

mod

Hudevad A/S

(advokat Lars Lindevang Madsen)

I tidligere instanser er afsagt kendelser af Retten i Esbjerg den 8. juli 2011 og af Vestre Landsrets 11. afdeling den 14. september 2011.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Børge Dahl, Vibeke Rønne og Jens Peter Christensen.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at landsrettens omkostningsafgørelse ændres, således at Hudevad A/S skal betale 18.750 kr. i sagsomkostninger for byretten til A.

Indkærede, Hudevad A/S, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

A fik i foråret 2006 lænderygsmærter og anmeldte sygdommen til Arbejdsskadestyrelsen, der i juni 2007 meddelte, at sygdommen ikke kunne anerkendes som en arbejdsskade, da kravene til rygbelastende løftarbejde ikke var opfyldt.

I oktober 2008 anlagde A sag mod Hudevad A/S med påstand om betaling af 7.611,30 kr. Beløbet vedrørte bl.a. svie og smerte, som angaves at skyldes rygbelastende arbejde. Den 14. november 2008 afsagde retten i Esbjerg udeblivelsesdom i sagen.

Den 19. december 2008 anmodede A Arbejdsskadestyrelsen om en udtalelse om méngraden efter erstatningsansvarsloven. Ved brev af 19. marts 2010 meddelte Arbejdsskadestyrelsen, at méngraden vurderedes til at være 15 %, uden at styrelsen dermed havde taget stilling til årsagssammenhæng. Det fremgår af sagsfremstillingen i brevet, at styrelsen telefonisk var blevet anmodet om at fastsætte méngraden uden stillingtagen til årsagssammenhængen.

A sendte udtalelsen til arbejdsgiverens forsikringsselskab, der den 11. maj 2010 afviste at betale for varigt mén. Forsikringsselskabet henviste til, at udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen ikke kunne anvendes som dokumentation for krav mod Hudevad, da det fremgik af Arbejdsskadestyrelsens vurdering, at der ikke var taget stilling til, om det varige mén skyldtes As arbejde hos Hudevad.

Herefter udtog A stævning mod Hudevad med påstand om betaling af 118.766 kr. i godtgørelse for varigt mén.

Under sagens forberedelse blev der afsagt kendelse om, at Hudevad kunne henvende sig til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på besvarelse af spørgsmål om årsagssammenhæng, idet den begærede bevisførelse ikke som anført af A, der ønskede en udtalelse om årsagssammenhæng fra Retslægerådet, på forhånd kunne anses som overflødig.

Den 8. april 2011 forelå en udtalelse fra Retslægerådet, hvorefter det ikke kunne udelukkes, at As arbejde for Hudevad havde været medvirkende til skaden. Retslægerådet havde dog ikke tilstrækkelige oplysninger til at kunne foretage en præcis vurdering.

Sagen blev herefter forliget, således at Hudevad til A ”betaler til fuld og endelig afgørelse af ethvert mellemværende uden anerkendelse af årsagssammenhængen i øvrigt kr. 37.600,00 med tillæg af procesrente”. Parterne overlod det til byretten at træffe bestemmelse om sagens omkostninger.

Byretten tilkendte A 18.750 kr. til dækning af sagsomkostninger. Byretten anførte, at udtalelse af stævning havde været nødvendig og tilkendte A omkostninger i forhold til det beløb, som han havde fået medhold i.

Landsretten ophævede sagens omkostninger med følgende begrundelse:

”Parternes forlig går ud på, at Hudevad A/S betaler 37.600 kr. Forliget indebærer således, at A alene har fået medhold for så vidt angår mindre end 1/3 af sin påstand. På denne baggrund er det udgangspunktet, at A ikke skal tilkendes sagsomkostninger. Det forhold, at sagen angår godtgørelse for varigt mén, kan under de foreliggende omstændigheder ikke føre til en fravigelse af dette udgangspunkt.”

Landsretten har i forbindelse med kæresagen udtalt følgende:

”Afdelingen har taget udgangspunkt i de specielle bemærkninger til § 314 i forslaget til ændring af retsplejelovens regler om sagsomkostninger. Med udtrykket ’under de foreliggende omstændigheder’ sigtes til, at der med udtagelsen af stævning for et beløb, der langt oversteg forligsresultatet, og ved den måde, som spørgsmålet om årsagssammenhæng blev grebet an på, er påført Hudevad A/S ikke uvæsentligt forøgede omkostninger til advokatbistand.”

Anbringender

A har navnlig anført, at det følger af UfR 2008 s.2252, at der skal tages hensyn til, om den del af sagen, som sagsøgeren ikke har fået medhold i, har forøget udgifterne til sagsøgtes advokat. Det, at påstanden udgjorde 118.766 kr., har ikke påført Hudevad merudgifter til advokat. Påstanden vedrørte i sin helhed godtgørelse for varigt mén, og det, som Hudevad bestred, var årsagssammenhængen. Uanset påstandens størrelse skulle sagen have været forelagt Retslægerådet. Arbejdet med udfærdigelsen af spørgeskemaet og bilagsfortegnelse blev udført af As advokat. Forliget på 37.600 kr. kunne endvidere ikke være opnået uden iværksættelse af retlige skridt.

Dertil kommer, at A i henhold til mangeårig praksis ville have været berettiget til betaling af rimelige advokatudgifter svarende til 50 % af det takstmæssige proceduresalær, hvis sagen var blevet forligt inden indgivelse af stævningen, jf. UfR 2009 s.884. Det vil medføre et utilsigtet resultat, hvis Hudevad kunne opnå en bedre retsstilling ved at afvise en udenretlig løsning.

Hudevad A/S har heroverfor anført, at det er uden betydning for nærværende sag, at der foreligger en ulovhjemlet praksis for at betale rimelige og nødvendige advokatudgifter ved udenretlig behandling af personskadesager. Den måde, hvorpå A har grebet spørgsmålet om årsagssammenhæng an, kan ikke antages at være hverken rimelig eller nødvendig.

For så vidt angår retsplejelovens § 313, må Hudevad i overvejende grad anses som vindende part, idet A med forliget har fået medhold for 1/3 af påstanden. Også i relation til dette punkt

har As måde at gribe spørgsmålet om årsagssammenhængen an på, og som ligger til grund for påstanden i stævningen, i særlig grad nødvendiggjort en i forhold til sagstypen væsentlig forøget arbejdsindsats for Hudevad.

Højesterets begrundelse og resultat

Tvisten har angået, både om der var grundlag for et krav om godtgørelse for mén, og hvad méngrad og godtgørelse i givet fald skulle udmåles til. Der har derfor som udgangspunkt skullet tilkendes sagsomkostninger i forhold til det vundne beløb, jf. Højesterets sagsomkostningsafgørelser i UfR 2004 s. 1313 og UfR 2008 s. 2252. Der foreligger ikke oplysninger om sådanne processkridt og ekstraomkostninger, som kan føre til en fravigelse af dette udgangspunkt. Højesteret stadfæster derfor byrettens afgørelse, hvorefter Hudevad A/S i sagsomkostninger inden 14 dage skal betale 18.750 kr. til A.

Thi bestemmes:

Hudevad A/S skal i sagsomkostninger for byretten betale 18.750 kr. til A.

I sagsomkostninger i forbindelse med kæremålet skal Hudevad A/S betale 5.000 kr. til A.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage fra denne kendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Kæremålsafgiften tilbagebetales kærende.